

Cauza C-349/24 [Nuratau] ⁱ**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

13 mai 2024

Instanța de trimitere:

Krajský soud v Brně (Republica Cehă)

Data deciziei de trimitere:

9 mai 2024

Reclamant:

A.B.

Pârât: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**Obiectul procedurii principale**

Cauza principală are ca obiect acțiunea formulată de A.B., resortisant al Uzbekistanului, în anularea deciziei Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (Ministerul de Interne, Departamentul pentru politici în materie de azil și migrație, Republica Cehă), denumit în continuare „pârâtul”, din 9 noiembrie 2023, prin care s-a respins cererea de protecție internațională a lui A.B.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Instanța de trimitere solicită Curții de Justiție să interpreteze articolul 3 din Directiva 2011/95/UE¹.

ⁱ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

¹ Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO 2011, L 337, p. 9; rectificare în JO 2017, L 167, p. 58), denumită în continuare „Directiva 2011/95”.

Întrebarea preliminară

- 1) „Articolul 3 din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) trebuie interpretat în sensul că poate fi considerată ca fiind un standard mai favorabil pentru a decide care sunt persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară, în sensul dispoziției respective, reglementarea unui stat membru care permite acordarea protecției subsidiare unui solicitant de protecție internațională chiar și în cazul în care există un risc real de vătămare gravă de o natură care nu este menționată la articolul 15 din directiva în cauză și care constă în faptul că obligația de a părăsi teritoriul statului membru, impusă unui solicitant de protecție internațională, ar fi contrară obligațiilor internaționale ale acestui stat membru, cu condiția ca, în același timp, această incompatibilitate cu obligațiile internaționale ale statului membru să fie legată de situația din țara de origine a solicitantului de protecție internațională?”

Dispozițiile de drept al Uniunii și de drept internațional invocate

Articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

Considerentele (2), (10), (12), (13), (14), (15) și (34), articolul 2 litera (f) și articolele 3, 15 și 18 din Directiva 2011/95.

Articolul 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO”).

Dispozițiile naționale invocate

În conformitate cu articolul 91 alineatul (1) litera b) din zákon č. 325/1999 Sb. o azylu (Legea nr. 325/1999 privind azilul, denumită în continuare „Legea privind azilul”), în redactarea în vigoare de la 1 ianuarie 2000 până la 31 august 2006, obligația de a pune capăt șederii nu se aplică în cazul în care aceasta ar fi contrară obligațiilor internaționale ale Republicii Cehe.

Articolul 14a alineatul (1) din Legea privind azilul, în redactarea în vigoare de la 1 septembrie 2006 până la 30 iunie 2023, prevedea că protecția subsidiară se acordă unui străin care nu îndeplinește condițiile de azil dacă s-a stabilit, în cadrul unei proceduri de protecție internațională, că, în cazul său, există o temere bine întemeiată că, în cazul în care ar fi returnat în țara de cetățenie, străinul s-ar confrunta cu un risc real de a suferi vătămări grave și, din cauza acestui risc, nu

poate sau nu dorește să se bucure de protecția țării de cetățenie. Articolul 14a alineatul (2) din Legea privind azilul prevede că se consideră vătămare gravă în sensul acestei legi: a) pedeapsa cu moartea sau execuția, b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate unui solicitant de protecție internațională, c) o amenințare gravă la adresa vieții sau a integrității fizice a unui civil ca urmare a violenței nediscriminatorii într-o situație de conflict armat internațional sau intern sau d) o situație în care a impune unui străin o obligație de părăsire a teritoriului ar fi contrară obligațiilor internaționale ale Republicii Ceha.

În expunerea de motive a proiectului de lege prin care a fost adăugat articolul 14a la Legea privind azilul se arată următoarele: această dispoziție înlocuiește instituția obstacolelor în calea impunerii obligației de plecare a străinului, astfel cum erau definite la articolul 91 din Legea privind azilul. Astfel, depășind cadrul Directivei 2004/83², s-a adăugat la definiția prejudiciului grav faptul că un astfel de prejudiciu include, de asemenea, o situație în care impunerea obligației de îndepărtare unui străin nu ar fi posibilă în lumina obligațiilor care decurg din acordurile internaționale la care Republica Cehă este parte (de exemplu, în ceea ce privește respectarea vieții private și de familie în conformitate cu articolul 8 CEDO).

Cu efect de la 1 iulie 2023, articolul 14a alineatul (2) litera d) a fost abrogat.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În aprilie 2019, A.B. a depus o cerere de protecție internațională, din care rezultă următoarele: A.B. a sosit în Republica Cehă în iulie 2006 și a rămas în această țară în temeiul unui permis de ședere în scopuri profesionale. În august 2018, A.B. a solicitat o prelungire a permisului său de ședere, care nu a fost acordată. În anul 2011 sau 2012, documentele de călătorie și de ședere permanentă ale lui A.B. sunt presupuse a fi fost furate. A.B. a fost ultima dată în Uzbekistan în vacanță în anul 2008. Acolo locuiește fratele său, cu care însă nu are niciun contact. Ofițerii de poliție din Uzbekistan l-au ucis pe fiul lui A.B., iar soția acestuia a murit în Republica Cehă în decembrie 2018. A.B. a prezentat, de asemenea, un certificat medical care arată că suferă de probleme de sănătate mintală. În ceea ce privește teama sa de a se întoarce, A.B. a indicat că se teme că va fi oprit de poliție la aeroport deoarece nu era înregistrat la ambasadă, fapt pentru care ar fi riscat o amendă sau o pedeapsă cu închisoarea.
- 2 Printr-o decizie emisă în februarie 2020, pârâtul a refuzat să îi acorde lui A.B. protecție internațională (prima decizie a pârâtului). Krajský soud v Praze

² Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO 2004, L 304, p. 12; Ediție specială, 19/vol. 7, p. 96), aplicabilă anterior, denumită în continuare „Directiva 2004/83”.

(Tribunalul Districtual din Praga, Republica Cehă) a anulat această decizie printr-o hotărâre din 17 iunie 2021, pentru motivul că aceasta nu a făcut obiectul unei verificări în raport cu articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul. În special, instanța a reproșat pârâtului că nu a ținut seama de circumstanțe de fapt privind viața de familie și viața privată a lui A.B. și de legăturile pe care A.B. le avea în consecință cu Republica Cehă, de starea sa de sănătate și de faptul că fiul său a fost ucis.

- 3 Printr-o decizie din 20 octombrie 2022, pârâtul a refuzat din nou să îi acorde lui A.B. protecție internațională (a doua decizie a pârâtului). Pârâtul a arătat, în special, că nu era îndeplinită în cazul lui A.B. condiția de acordare a protecției subsidiare în temeiul articolului 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul, întrucât faptele constatate nu arătau că acesta ar fi construit legături sociale sau private puternice în Republica Cehă.
- 4 A doua decizie a pârâtului a fost anulată printr-o hotărâre a Krajský soud v Brně (Curtea Regională din Brno, Republica Cehă) din 17 mai 2023, întrucât în continuare nu a făcut obiectul unei verificări în raport cu articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul. Această instanță i-a atras atenția pârâtului că a ținut cont în principal de faptele imputate lui A.B. (și anume că nu avea locuință, că nu își regularizase șederea ilegală și că își petrecuse cea mai mare parte a vieții în Uzbekistan), în ciuda faptului că A.B. a invocat o serie de circumstanțe de fapt din cauza cărora a considerat că teritoriului în ceea ce îl privește este o ingerință disproporționată în viața sa privată. În această privință, A.B. a subliniat în special durata șederii sale în Republica Cehă, vârsta sa și problemele de sănătate, lipsa legăturilor sociale și familiale în Uzbekistan și cunoașterea limbii cehe. Krajský soud v Brně (Curtea Regională din Brno) a mai declarat că pârâtul ar fi trebuit să evalueze întreaga perioadă de ședere a lui A.B. în Republica Cehă și nu doar perioada imediat anterioară deciziei. Într-adevăr, înainte de aceasta, A.B. a avut atât o locuință, cât și un loc de muncă, iar pentru cea mai mare parte a perioadei petrecute în Republica Cehă a avut un drept de ședere valabil. Judecătoria Krajský soud v Brně (Curtea Regională din Brno) a adăugat că, pentru a evalua în mod corespunzător forța legăturilor sociale ale lui A.B. cu Republica Cehă, pârâtul ar fi trebuit să obțină mult mai multe informații de la acesta cu privire la viața lui privată și să se familiarizeze cu istoricul său de imigrație.
- 5 Printr-o decizie din 9 noiembrie 2023, care face obiectul prezentei căi de atac în fața instanței de trimitere, pârâtul a refuzat din nou să îi acorde lui A.B. protecție internațională (a treia decizie a pârâtului). În speță, pârâtul a presupus, în special pe baza unui interviu în cursul căruia A.B. și-a descris în detaliu viața privată, că acesta nu are legături sociale sau private puternice în Republica Cehă. Această concluzie este, de asemenea, confirmată de declarația lui A.B. cu privire la rămășițele soției sale, a căror existență a fost considerată de instanțele regionale, în cadrul procedurilor anterioare, drept o posibilă legătură privată cu Republica Cehă. A.B. nu știe unde se află urna care conține rămășițele soției sale și nu a ridicat-o nici măcar după ce a obținut documente valabile în 2019. În cele din urmă, pârâtul a susținut că nici starea de sănătate a lui A.B. nu constituie un motiv

pentru a-i acorda protecție subsidiară în temeiul articolului 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul.

- 6 În cadrul căii sale de atac îndreptate împotriva celei de a treia decizii a pârâtului, A.B. a reproșat pârâtului că nu a efectuat o evaluare completă a vieții sale private și de familie și a circumstanțelor de fapt care să susțină acordarea protecției internaționale, în special din cauza ingerinței în viața sa privată. Pârâtul a luat ca bază de evaluare perioada anterioară deciziei și nu a luat în considerare reședința anterioară pe termen lung a lui A.B. [în Republica Cehă], în timpul căreia acesta a avut un loc de muncă și o locuință și s-a integrat cu succes în societatea cehă. De asemenea, pârâtul nu a ținut seama în mod special de faptul că A.B. este bolnav și că a ajuns deja la vârsta de pensionare.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 7 Instanța de trimitere ridică problema dacă dreptul Uniunii se opune ca un stat membru să prevadă în dreptul național o protecție subsidiară astfel încât, pe lângă lista tipurilor de vătămări grave prevăzute la articolul 15 literele (a)-(c) din Directiva 2011/95, acordarea acesteia să fie supusă unui alt tip de vătămare gravă care constă în incompatibilitatea impunerii unei obligații de părăsire a țării unui solicitant de protecție internațională cu obligațiile internaționale ale statului membru în cauză, presupunând că această incompatibilitate privește situația din țara de origine a acestui solicitant. În mod concret, instanța de trimitere ridică problema dacă o astfel de normă juridică poate fi calificată drept un standard mai favorabil în sensul articolului 3 din Directiva 2011/95.
- 8 În primul rând, instanța de trimitere face trimitere la jurisprudența Curții de Justiție privind interpretarea articolului 3 din Directiva 2011/95.
- 9 Instanța de trimitere a reamintit că domeniul de aplicare al Directivei 2011/95 nu acoperă o persoană căreia i se permite să rămână pe teritoriul statelor membre nu din motive legate de o nevoie de protecție internațională, ci din motive discreționare întemeiate pe compasiune sau pe considerente umanitare³. Instanța de trimitere s-a referit apoi la Hotărârea B. și D., din care rezultă că o reglementare națională care acordă dreptul de azil unei persoane excluse de la recunoașterea statutului de refugiat în temeiul clauzei de excludere din Directiva 2004/83 este incompatibilă cu această directivă. Cu toate acestea, statele membre pot acorda azil unei astfel de persoane în temeiul dreptului lor național dacă acest alt tip de protecție nu riscă să fie confundat cu statutul de refugiat în sensul Directivei 2004/83.

³A se vedea considerentul (15) din Directiva 2011/95, Hotărârea Curții din 9 noiembrie 2010, B. și D., C-57/09 și C-101/09, ECLI:EU:C:2010:661 (denumită în continuare „Hotărârea B. și D.”), și Hotărârea din 18 decembrie 2014, M'Bodj, C-542/13, ECLI:EU:C:2014:2452 (denumită în continuare „Hotărârea M'Bodj”), care privesc Directiva 2004/83.

- 10 În Hotărârea M'Bodj, Curtea a considerat că ar fi contrar economiei generale și obiectivelor Directivei 2004/83 să se acorde posibilitatea de a beneficia de statutele pe care aceasta le prevede resortisanților unor țări terțe aflați în situații fără nicio legătură cu logica protecției internaționale. Rezultă că dispozițiile de drept național potrivit cărora, în cadrul protecției subsidiare, se conferă dreptul de a rămâne pe teritoriul unui stat membru unei persoane grav bolnave care nu ar fi beneficiat de îngrijiri medicale adecvate în țara sa de origine nu pot fi calificate, în temeiul articolului 3 din această directivă, drept standard mai favorabil⁴.
- 11 În Hotărârea din 4 octombrie 2018, Ahmedbekova, C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801 (denumită în continuare „Hotărârea Ahmedbekova”), Curtea, făcând trimitere la articolul 23 din Directiva 2011/95, a concluzionat că, în temeiul articolului 3 din această directivă, un stat membru poate să prevadă, în cazul în care se acordă protecție internațională, în temeiul regimului instituit prin această directivă, unui membru al unei familii, extinderea beneficiului acestei protecții la alți membri ai acestei familii, cu condiția ca niciunul dintre motivele de excludere să nu li se aplice și ca situația lor să prezinte, datorită necesității de menținere a unității familiei, o legătură cu logica protecției internaționale⁵.
- 12 Instanța de trimitere a mai arătat că principiile care decurg din jurisprudența citată mai sus au fost sintetizate într-un studiu judiciar elaborat sub conducerea secției europene a Asociației Internaționale a Judecătorilor pentru Refugiați (IARMJ) și publicat de Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) privind calificarea pentru protecție internațională, care conține, în special, astfel de concluzii.
- 13 Legislația națională poate acorda dreptul la azil persoanelor care nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2011/95, însă trebuie făcută o distincție între protecția națională și protecția internațională în temeiul acestei directive. O asemenea protecție internațională necesită ca sursa persecuției sau a vătămărilor grave să poată fi identificată. În plus, este probabil ca situația unei persoane care a suferit un eveniment traumatizant în țara sa de origine, care nu are legătură cu o teamă actuală de persecuție sau cu un risc actual real de vătămare gravă, să nu se încadreze în domeniul de aplicare al Directivei 2011/95. Într-un astfel de caz, intervine protecția din motive discreționare, motivată de compasiune sau de considerente umanitare. Pe de altă parte, statutul de refugiat sau statutul de protecție subsidiară acordat membrilor de familie ai unei persoane căreia i s-a acordat un astfel de statut în temeiul directivei intră în domeniul de aplicare al articolului 3 din Directiva 2011/95. Cu toate acestea, Curtea nu s-a pronunțat încă în mod definitiv cu privire la momentul în care standardele mai favorabile intră în domeniul de aplicare al directivei menționate, în special în ceea ce privește

⁴ Curtea a ajuns la aceeași concluzie și în Hotărârea din 18 decembrie 2014, Abdida, C-562/13, ECLI:EU:C:2014:2453 (denumită în continuare „Hotărârea Abdida”).

⁵ Această concluzie a fost confirmată de Curte în Hotărârea din 9 noiembrie 2021, Bundesrepublik Deutschland (Menținerea unității familiei), C-91/20, ECLI:EU:C:2021:898 (denumită în continuare „Hotărârea Bundesrepublik Deutschland”).

normele mai favorabile pentru a determina cine poate fi clasificat ca refugiat sau ca persoană care are nevoie să obțină protecție subsidiară.

- 14 În cele din urmă, instanța de trimitere s-a referit la Concluziile avocatului general domnul J. Richard de la Tour prezentate la 12 mai 2021 în cauza Bundesrepublik Deutschland (Menținerea unității familiei) (C-91/20), în care s-a arătat că un stat membru nu își poate utiliza „marja sa de manevră pentru a defini în mod diferit aceste noțiuni și criteriile comune și pentru a adopta o reglementare în temeiul căreia statutul de refugiat sau statutul conferit prin protecție subsidiară ar putea fi acordat pentru alte motive decât cele vizate în mod expres de Directiva 2011/95 [...]”.
- 15 În prezenta cauză, instanța de trimitere are îndoieli cu privire la articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul, citat mai sus, care, depășind catalogul tipurilor de vătămări grave prevăzute la articolul 15 literele (a)-(c) din Directiva 2011/95, adoptă un alt tip de vătămare gravă, care constă în contradicția dintre impunerea unei obligații de plecare a străinului și obligațiile internaționale ale Republicii Cehe.
- 16 Sensul și scopul acestei dispoziții naționale⁶ era de a înlocui obstacolul specific în calea impunerii obligației de a pleca, care era cuprins în articolul 91 alineatul (1) litera b) din Legea privind azilul, citat mai sus, și de a preveni încălcarea articolului 8 din CEDO în cazul străinilor cărora nu li s-a acordat azil sub nicio formă. Într-adevăr, prin acest articol 14a alineatul (2) litera d), legiuitorul ceh a decis să își îndeplinească obligațiile pozitive în temeiul articolului citat din CEDO.
- 17 Anterior, jurisprudența internă a interpretat articolul 14a alineatul (2) litera d), citat anterior, în mod constant – un motiv pentru acordarea protecției subsidiare putea fi deja simpla incompatibilitate dintre obligația impusă solicitantului de protecție internațională de a părăsi teritoriul cu obligațiile asumate pe plan internațional de Republica Cehă. Acest motiv s-ar fi putut aplica în situații în care solicitantul ar fi stabilit astfel de legături familiale sau personale pe teritoriul Republicii Cehe, încât simpla necesitate de a părăsi teritoriul ar fi constituit deja o ingerință disproporționată în viața sa familială sau privată.
- 18 În urma Hotărârii M'Bodj, instanța națională a concluzionat că articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul a fost introdus în dreptul ceh cu încălcarea dreptului Uniunii. Această încălcare a acționat exclusiv în favoarea solicitantului de protecție internațională. Directiva 2011/95 nu putea avea un efect direct în detrimentul unui particular și, prin urmare, nici autoritățile administrative, nici instanțele administrative nu puteau lua în considerare această încălcare.

⁶ A se vedea trimiterea la expunerea de motive a proiectului de lege prin care articolul 14a a fost adăugat la Legea privind azilul, cuprinsă în secțiunea din prezentul rezumat intitulată „Dispoziții de drept intern citate”.

- 19 Cu toate acestea, la 15 februarie 2024, Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (Camera extinsă a Curții Administrative Supreme, Republica Cehă, denumită în continuare „Camera extinsă”) a adoptat o rezoluție prin care a modificat interpretarea anterioară a articolului 14a alineatul (2) litera d), interpretând-o astfel încât să ia în considerare efectul indirect al Directivei 2011/95 în detrimentul solicitanților de protecție internațională. Camera extinsă a statuat că această formă de protecție subsidiară poate fi acordată unui străin care, într-o situație de încălcare a obligațiilor internaționale ale Republicii Cehe, s-ar confrunta cu prejudicii grave în țara sa de origine, însă nu în statul membru gazdă.
- 20 Camera extinsă a pornit de la prezumția⁷ că o dispoziție legală națională adoptată în mod special pentru a transpune o directivă trebuie interpretată în lumina textului și a scopului directivei în cauză, statul membru fiind îndreptățit să aplice această interpretare și în privința particularilor⁸. Pe baza jurisprudenței Curții⁹, Camera extinsă a concluzionat că articolul 3 din Directiva 2011/95 se opune ca un stat membru să introducă sau să mențină reglementări care să acorde protecție subsidiară străinilor care se află în situații care nu au nicio legătură cu rațiunea de a fi a protecției internaționale¹⁰. În același timp, interpretarea adoptată anterior a articolului 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul, potrivit căreia protecția subsidiară poate fi acordată în cazul în care simpla impunere a obligației de a părăsi teritoriul național solicitantului de protecție internațională este contrară obligațiilor internaționale ale Republicii Cehe, nu respectă această logică, deoarece nu ia în considerare faptul că protecția subsidiară este menită, prin însăși natura sa, să protejeze solicitantul de prejudicii grave în țara sa de origine. În opinia Camerei extinse, o astfel de interpretare este, prin urmare, în mod vădit contrară articolului 3 din Directiva 2011/95 și jurisprudenței Curții de Justiție.
- 21 În schimb, în opinia Camerei extinse, este compatibilă cu dreptul Uniunii situația în care protecția subsidiară privește numai prejudiciul la care solicitantul de protecție internațională este expus în țara sa de origine din cauza impunerii obligației de a părăsi țara gazdă, cu alte cuvinte, dacă conflictul cu obligațiile internaționale ale Republicii Cehe privește țara de origine și nu la statul membru gazdă. O astfel de situație ar putea fi menționată, de exemplu, în cazul în care un străin este supus în țara sa de origine muncii infantile, căsătoriei forțate,

⁷ În această privință, Camera extinsă s-a întemeiat pe următoarele hotărâri ale Curții: Hotărârea din 10 aprilie 1984, Von Colson, C-14/83, ECLI:EU:C:1984:153, punctul 26, Hotărârea din 13 noiembrie 1990, Marleasing, C-106/89, ECLI:EU:C:1990:395, punctul 8, Hotărârea din 14 iulie 1994, Faccini Dori, C-91/92, ECLI:EU:C:1994:292, punctul 26, sau Hotărârea din 5 octombrie 2004, Pfeiffer și alții, C-397/01, ECLI:EU:C:2004:584, punctele 113-116.

⁸ A se vedea Hotărârea Curții din 8 octombrie 1987, Kolpinghuis Nijmegen, 80/86, ECLI:EU:C:1987:431, punctele 12-14, și Hotărârea din 5 iulie 2007, Kofoed, C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, punctul 45.

⁹ Și anume Hotărârile M'Bodj, Bundesrepublik Deutschland și Ahmedbekova.

¹⁰ Camera extinsă a considerat că aspectul este éclairé și, prin urmare, nu a adresat Curții o întrebare preliminară.

condamnării pentru o faptă care nu era o infracțiune la momentul la care a fost comisă sau refuzului de a primi tratament medical în ciuda riscului de afectare gravă a sănătății sale. Într-adevăr, în astfel de cazuri, un solicitant de protecție internațională nu ar putea obține protecție subsidiară în conformitate cu articolul 14a alineatul (2) literele a)-c) din Legea privind azilul [care corespund articolului 15 literele (a)-(c) din Directiva 2011/95].

- 22 În sfârșit, Camera extinsă a subliniat că ar fi de dorit ca legiuitorul ceh să ia mai mult în considerare și cazurile care nu intră în sfera de aplicare a azilului sau a protecției subsidiare. Cu toate acestea, nu poate face acest lucru prin extinderea protecției subsidiare într-o manieră contrară logicii acesteia. Într-adevăr, această protecție derivă din dreptul Uniunii, ceea ce constrânge în mod semnificativ legiuitorul național în transpunerea sa. Protecția împotriva impunerii obligației de a părăsi teritoriul național ca atare este asigurată, în plus, de procedura de impunere a obligației de a părăsi teritoriul național sau de procedura de expulzare.
- 23 Cu toate acestea, instanța de trimitere se îndoiește că interpretarea dată de Camera extinsă articolului 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul, realizată de Camera extinsă, este compatibilă cu dreptul Uniunii.
- 24 Având în vedere cele de mai sus, instanța de trimitere constată, în primul rând, că respectiva Cameră extinsă a citat Hotărârile Bundesrepublik Deutschland și Ahmedbekova ca exemplu al faptului că nu este contrară rațiunii de a fi a protecției internaționale acordarea automată a statutului de refugiat la nivelul dreptului național membrilor de familie ai persoanei căreia i-a fost acordat acest statut. Deși Curtea, în aceste două hotărâri, a admis într-adevăr că protecția internațională poate fi acordată în temeiul articolului 3 din Directiva 2011/95 pe motive familiale, în opinia instanței de trimitere, aceasta a făcut acest lucru deoarece obligația de a acorda un statut substanțial similar membrilor de familie ai beneficiarului de protecție internațională a fost impusă statelor membre de directivă însăși la articolul 23 din aceasta. Cu toate acestea, în ceea ce privește efectele extrateritoriale ale articolului 8 al CEDO¹¹ - care, în opinia Camerei extinse, sunt singurele efecte posibile atunci când se interpretează și se aplică articolul 14a alineatul (2) litera d) citat - Directiva 2011/95 nu prevede nimic în acest sens.
- 25 Astfel, instanța de trimitere concluzionează din Hotărârile M'Bodj și Abdid că Curtea a exclus din raționamentul protecției internaționale o situație în care un solicitant de protecție internațională suferă un prejudiciu¹² în țara sa de origine. În opinia instanței de trimitere, din aceste hotărâri, precum și din Hotărârile Bundesrepublik Deutschland și Ahmedbekova, nu rezultă că limitarea domeniului de aplicare al articolului 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul doar la încălcările extrateritoriale ale articolului 8 din CEDO (sau, eventual, ale altor

¹¹ Sau ale oricărei alte prevederi a CEDO, cu excepția articolelor 2 și 3.

¹² În situațiile respective, prejudiciul este reprezentat de lipsa unui tratament adecvat în țara de origine.

prevederi din CEDO) este compatibilă cu Directiva 2011/95. Prin urmare, instanța de trimitere ridică problema dacă, în lumina Hotărârilor M'Bodj și Abdida, o dispoziție națională interpretată în acest mod poate fi considerată ca o normă națională care asigură protecția drepturilor prevăzute de CEDO, care nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.

- 26 În plus, instanța de trimitere subliniază că, în opinia sa, articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul nu este compatibil cu Directiva 2011/95. În această dispoziție, s-a produs o confuzie nedorită între o normă înțeleasă anterior ca un obstacol în calea impunerii obligației de a părăsi teritoriul național și o protecție subsidiară în temeiul dreptului Uniunii. Deși s-ar putea susține că norma nu a reglementat niciodată, de fapt, protecția subsidiară în temeiul dreptului Uniunii și că, din punct de vedere material, aceasta este un substitut al unui obstacol în calea impunerii obligației de a părăsi țara, în cărțile de identitate ale persoanelor care beneficiază de protecție subsidiară în temeiul acestei norme nu se menționează că este vorba de o altă instituție decât protecția subsidiară în temeiul dreptului Uniunii și că, prin urmare, acestea se bucură, de asemenea, de toate drepturile care decurg din acest statut în alte state membre¹³.
- 27 Referindu-se la exemple în care, în opinia Camerei extinse, interpretarea pe care o adoptă cu privire la articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul ar putea fi aplicabilă, instanța de trimitere a arătat că, în multe dintre acestea, un solicitant de protecție internațională ar avea dreptul la statutul de refugiat sau la statutul de protecție subsidiară în temeiul articolului 15 litera (b) din Directiva 2011/95. Prin urmare, instanța de trimitere are îndoieli cu privire la compatibilitatea cu directiva a cazurilor de vătămare gravă reglementate într-un mod din afara cadrului directivei și care se bazează pe efectul extraterritorial al oricăruia dintre articolele CEDO (cu excepția articolelor 2 și 3).
- 28 În opinia instanței de trimitere, ar fi mai potrivită o abordare care să recunoască așa-numitul efect vertical direct inversat al Directivei 2011/95. Din articolul 3 al acesteia rezultă că standardul național mai favorabil trebuie să fie compatibil cu aceasta. De asemenea, articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul acordă străinilor statutul de protecție subsidiară în cazurile în care articolul 15 din această directivă nu prevede acest lucru. Astfel, este direct aplicabilă regula care rezultă din articolul 3, potrivit căreia statele membre nu pot introduce standarde mai favorabile pentru a decide care sunt persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară, în măsura în care acestea nu sunt compatibile cu directiva menționată. Legiuitorul ceh a încălcat însă această regulă.
- 29 Deși condițiile de asumare a efectului direct al acestei dispoziții (și anume claritatea, caracterul necondiționat și expirarea termenului de transpunere) sunt îndeplinite în cauza prezentă, este vorba despre un efect direct îndreptat împotriva

¹³ În această privință, instanța de trimitere a făcut trimitere la Hotărârea B. și D., în care Curtea a permis acordarea de azil în temeiul dreptului constituțional național, însă această instituție de drept național era diferită de instituțiile de drept al Uniunii din punct de vedere terminologic și funcțional.

unui particular, ceea ce este inadmisibil în temeiul jurisprudenței Curții de Justiție¹⁴.

- 30 Prin urmare, în cazul în care articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul este incompatibil cu dreptul Uniunii, era, în opinia instanței de trimitere, oportun să se adopte soluția adoptată în jurisprudența anterioară¹⁵, potrivit căreia incompatibilitatea nu putea acționa în detrimentul solicitanților de protecție internațională.
- 31 Prin urmare, din motivele expuse mai sus, instanța de trimitere a decis să adreseze Curții de Justiție o întrebare preliminară. În cazul în care Curtea ar declara că articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul este contrar dreptului Uniunii, instanța de trimitere ar putea totuși să aplice această dispoziție în întregime pe baza așa-numitului efect vertical direct inversat al Directivei 2011/95. În consecință, ar rămâne valabile opiniile juridice ale Krajský soud v Praze (Tribunalul Districtual din Praga) și Krajský soud v Brně (Curtea Regională din Brno), precum și obiecțiile lor îndreptate împotriva deciziilor anterioare ale instanței de trimitere, care, în opinia acestor instanțe, nu ar fi apreciat suficient dacă era compatibil cu obligațiile internaționale ale Republicii Cehe să se intervină în viața privată a domnului A.B. în acest stat membru gazdă. Instanța de trimitere va aprecia apoi pe fond dacă pârâțul a respectat aceste opinii juridice. În cazul în care Curtea ar ajunge la concluzia opusă, acest lucru ar fi avut un impact direct asupra fondului obiecțiilor lui A.B., care se bazează tocmai pe articolul 14a alineatul (2) litera d) din Legea privind azilul.

¹⁴ A se vedea Hotărârea din 5 iulie 2007, Kofoed, C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, punctul 42, Hotărârea din 8 octombrie 1987, Kolpinghuis Nijmegen, 80/86, ECLI:EU:C:1987:431, punctele 9 și 13, Hotărârea din 11 iunie 1987, Pretore di Salò c. X, ECLI:EU:C:1987:275, 14/86, punctele 19 și 20, Hotărârea din 26 septembrie 1996, Arcaro, C-168/95, ECLI:EU:C:1996:363, punctele 36 și 37, Hotărârea din 3 mai 2005, Berlusconi și alții, C-387/02, C-391/02 și C-403/02, ECLI:EU:C:2005:270, punctele 73 și 74, și Hotărârea din 27 februarie 2014, OSA, C-351/12, ECLI:EU:C:2014:110, punctul 47.

¹⁵ A se vedea punctul 18 din prezentul rezumat.